

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування... Ніхто не може узурпувати державну владу.

Зі статті 5 Конституції України

25 (651)
22 червня
2017 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші ревізанти: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

УРОКИ ТРЕБА ПАМ'ЯТАТИ

Нині гаряча тема – зустріч Президента України Петра Порошенка з президентом США Дональдом Трампом. Для американців це вироблення і визначення своїх стосунків з Росією, для нас же – перспектива припинення воєнної агресії тієї ж Росії, чи неоголошеної війни, в якій ми захищаємо не лише себе, а й Європу. У ній щодня вбивають і калічать тисячі українців. І тисячі жертв, які наш народ поклав в обороні Незалежності, є свідченням того, що нинішня війна є для нас справді Вітчизняною. І на цьому важливо акцентувати сьогодні, коли минає 76-та річниця початку німецько-радянської війни, яку радянські ідеологи трактували (а кремлівські трактують і сьогодні) як «вітчизняну». І багато хто цьому вірить.

Український народ зазнав у ній незмірних втрат. Пекельним плугом переорала вона не лише нашу землю, а й роди і родини, покалічивши генофонд нації. Але попри мільйонні жертви перемога над нацизмом не стала визволенням для українців, бо сталінський режим не кращий від нацистського і надалі опанував Україною. І лише з постановам Незалежності ми, здавалось, завжди позбулись цього іґа. Та далі, Кремль і далі «неситим оком» зирив на наші обшири, щоб загарбать... А ми все наївно вірили в братню любов. І тому, щоб вирватись із тих кривавих обіймів, змушені просити допомоги мало не в цілому світі.

Знаєте, у цій ситуації мене завжди дивувала позиція наших ґарантів, тих, хто підписував Будапештський меморандум, коли 1993-го ми здавали Росії ядерну зброю. А це ті ж США, Великобританія, Франція, до яких приєднався Китай. Щоправда, Франція разом з Німеччиною докладає зусиль для врегулювання ситуації у Нормандському форматі. Але інші, виглядає, вмили руки.

Та оскільки Мінські угоди не працюють, потрібно, як на мене, робити все, аби за працювати Будапештський меморандум. Та чому ж ані наш ґарант, ані наші дипломати про нього ані пари з уст. Зрештою, за нинішніх інтернеттехнологій, можливостей спостереження за землею зі супутників, не вже ґарантам нашої безпеки не невідомо, хто, як і чим воюють на сході України.

Хіба не зрозуміло, що якихось дві півобласті не можуть самостійно три роки вести війну танками, ґрадами, гарматами й мінометами, не враховуючи безліч стрілецької зброї?... Що це воює Росія. І вона несе відповідальність за тисячі вбитих і покалічених, за понівечені долі сотень тисяч переселенців, за поруйновані міста і села. І ця трагедія яtringить у центрі Європи. Зрозуміло, це наша біда. Та прикро, що щоразу потрібно доводити, що її спричинила Москва, що Росія, намагаючись повернути собі статус імперії, вбила тисячі наших співвітчизників. І продовжує цю криваву тризну, хижко позираючи й на Європу.

Не помічати, не бачити, не розуміти, не опиратися цьому – це просто повторити минулі помилки. Бо ж сама собою напрошується історична паралель. Напередодні Другої світової війни ніхто не хотів помічати, що чинив у Європі гітлерівський режим, окупувавши Судети, здійснивши аншлюс Австрії, окупувавши Польщу, усіляко замирюючи його. Чим це закінчилось – відомо. Гіркі уроки треба пам'ятати, бо Путін іде тим же шляхом, порушивши територіальну цілісність Молдови, Грузії, України... Хто наступний?

То чи не обов'язок країн-ґарантів стати на захист України навіть без її уклінного прохання. Про це хочеться спитати в річницю початку німецько-радянської війни, в якій українці теж захищали не лише себе, а й Європу.

Богдан ВІВЧАР

КОНТАКТИ

ОЛЕГ ГОНЧАРУК ЗУСТРІВСЯ З ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ ПОЛЬЩІ

На Прикарпаття з робочим візитом завітала польська делегація у складі віце-прем'єр-міністра, міністра культури і національної спадщини Республіки Польща, професора Пьотра Глінського, керівника політичного кабінету міністрів Аґнешки Тимінської, директора департаменту закордонної співпраці МКІНС Уршули Шльонзак.

Іноземні гості зустрілися з головою облдержадміністрації Олегом Гончаруком, народним депутатом України Михайлом Довбенком, Івано-Франківським міським головою Русланом Марцінківим і ректором Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігорем Цепендюю та ознайомилися з роботою Центру польської культури

та європейського діалогу, інформує прес-служба Івано-Франківської облдержадміністрації.

Під час зустрічі обговорено питання відновлення астрономічної обсерваторії на горі Піп Іван.

«Це буде не тільки науковий, але і туристично-екскурсійний об'єкт, – наголосив Олег Гончарук. – Переконали, активізація спільних ініціатив на регіональному рівні сьогодні приносить користь для наших громадян у майбутньому».

Окрім того, делегація Польської Республіки взяла участь у покладанні квітів у Чорному лісі – місці страти польської інтеліґенції у 1941 році.

Гості відвідали Верховину та Яремче, взяли участь у сходженні на гору Піп Іван.

ДО 75-РІЧЧЯ УПА. АРМІЯ НЕСКОРЕНИХ

ЕСТАФЕТА ВОЛІ Й СЛАВИ

У неділю Верховинський район прийняв творчу естафету «Воскресне волі дух і наша слава», присвячену 75-річчю УПА.

Творча естафета – це комплекс культурно-мистецьких заходів. Зокрема, кожен район готує тематичний творчий захід, який представляє перед жителями сусіднього району. Розпочалася творча естафета 7 травня у Богородчанському районі, а завершиться 6 грудня у с. Тишківці Городенківського району. Верховинський район мав честь приймати сусідню Косівщину. Атрибутом естафети є альбом, у який райони-учасники вкладають сторінки, де вписані найяскравіші епізоди повстанської боротьби.

Захід розпочався з урочистого прологу. Офіційну делегацію з Косівщини зустрічали троїстими музиками та хлібом-сіллю.

Очолив делегацію перший заступник голови Косівської райдержадміністрації Богдан Марчук, який і вручив альбом першому заступникові голови Верховинської райдержадміністрації Ярославу Скуматчуку. Естафету також приймав голова Верховинської райради Іван Шкіндюк з іншими посадовцями. Дослідник діяльності УПА на Прикарпатті Василь Гуменюк подарував книжку «Яворівський фотоархів УПА».

Аматори народної творчості Косівщини подарували верховинцям концертну програму, сповнену героїзму, патріотизму і шани до подвигу УПА. Вразили присутніх пісні у виконанні чоловічого хору

БК с. Малий Рожин та ансамблю бандуристів «Сонячна струна». Схвально зустріли виступи солістів-вокалістів і читців. Кожен номер концертної програми демонстрував досконалу підготовку та великий творчий потенціал. Загалом передача творчої естафети пройшла урочисто й піднесено і мала глибокий виховний та інформативний зміст. Прийнявши естафету, Верховинський район 25 червня так само урочисто передасть сусідам – місту Яремче.

Н. К.

ПРИЄДНУЙСЯ

ЛІТЕРАТУРНЕ ТУРНЕ

З нагоди видання артбука «Як у Тіні», присвяченого ілюстраціям художника Георгія Якутовича, у Карпатах влаштують літературне турне.

Літературне турне триватиме 21–24 червня і охопить маршрут від Івано-Франківська до Криворівні, інформує «Zaxid.net».

Ілюстрації Георгія Якутовича увійшли до видання «Тіней забутих предків» 1967 року. Упорядниками артбука «Як у Тіні», присвяченого художникові, стали Павло Гудімов та Поліна Ліміна.

«Як у Тіні» – це не тільки огляд книжки. Ми зачепили ще багато тем: відкрили

Якутовича як фотографа, додали роботи і світлини, які раніше ніколи не публікувалися, показали ескізи та підготовчі матеріали, що збереглися в родинних архівах, і, звісно, провели широке дослідження життя й творчості художника. Ми зробили книжку нового формату про українське мистецтво, – розповідають організатори туру про своє нове видання.

Видавці разом із читачами відвідають Івано-Франківськ, Коломию та Криворівню. У програмі туру – розмови про нову книжку і про українську графіку ХХ століття та відпочинок у Карпатах.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!
Передплачуйте газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 5,00 грн.,
на півроку – 30,00 грн.,
на рік – 60,00 грн.

ВИСЛІДИ

«PORTO FRANKO» НАДУСПІШНИЙ

У ФРАНКІВСЬКУ ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ ФЕСТИВАЛЮ

В Івано-Франківському облмуздрамтеатрі організатори, волонтери й учасники мистецького фестивалю «Porto Franko» влаштували міні-перформанс та підбили підсумки п'ятиденного дійства.

Всі визнали, що фестиваль пройшов успішно. Генеральний директор фесту Ростислав Держипільський зазначив, що про нього почули і в інших містах, і навіть за кордоном.

«Я особисто вважаю, що такого фестивалю в Україні більше немає і ще не було. Тепер з певністю точно можна сказати, що «Porto Franko» успішний і навіть надуспішний у всьому: щодо контенту в різних жанрах, щодо організації, щодо впливу, який відбувся на місто, його жителів і гостей», – зазначив Держипільський.

Він додав, що підготовка була важкою і з багатьма сварками, але врешті досягли бажаного результату. Найгірше в будь-якій ситуації – залишатися байдужими. Команді «Porto Franko» вдалося довести, що Франківськ – культурна столиця України.

Президент фестивалю Роман Григорів зазначив, що все відбулося завдяки сильній і відданій команді. «Ніде в Україні нема людей, які б так віддано і до кінця працювали», – сказав Григорів.

Виконавчий директор фесту Володимир Гайдар розповів, що Івано-Франківськ відкрився з нового боку.

«Ми залучили вулиці, площі, споруди, майдани. Ми дали можливість людям побачити місто з іншого ракурсу. І найголовніше, що місто відгукнулося. Ми бачили, як була заповнена площа перед драмтеатром. Це площа, яка була закладена ще совітами, але яка в принципі не працювала як площа, як громадський простір. І все запрацювало!» – поділився Гайдар.

Слово надали і метру української літератури й учаснику фестивалю письменнику Юрієві Андруховичу. Він згадав початок 90-их років, коли у Франківську митці об'єдналися і створили «Імпрезу». Вони організували Міжнародну виставку творів сучасного мистецтва, зокрема живопису, скульптури, асамбляжу та графіки, що провходила ще чотири роки в Івано-Франківську (з 1989 по 1997). Але в один момент все припинилося і сучасне мистецтво зникло з міста.

«Я веду до того, щоб ми зараз не перехвалили себе, і нам не можна втрачати «Porto Franko» так, як тоді ми втратили «Імпрезу». В середині 90-их років все повернуло в глухий кут», – зазначив Андрухович.

Одним із найбільших відкриттів і чудовою локацією, в яку вдихнули життя, став Палац Потоцьких. Сюди провели світло, для фуд-кортів підвели воду. Локацію протягом п'яти днів відвідали тисячі людей. Організатори сподіваються, що вона зможе і далі функціонувати бодай періодично, незалежно від фестивалю, оскільки є цікавою людям.

Організатори зауважили, що і правоохоронні органи працювали дуже злагоджено.

Отож «Porto Franko» має мати продовження.

Н. К.

З КОГОРТИ БОРЦІВ

РОМАН ШУХЕВИЧ

30 червня ВИПОВНЮЄТЬСЯ
110 років НАРОДЖЕННЯ
ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА УПА

Безсмертний командувач безсмертної армії – Української Повстанської Армії (УПА). Цього року виповнюється 75 літ створення УПА. З цим ювілеєм збігається і ювілей Романа Шухевича. Родом він зі славної родини Шухевичів, де і вчений-етнограф Володимир Шухевич, і письменник, адвокат, видавець Степан Шухевич.

Рід Шухевичів тісно пов'язаний із Городенківщиною, зокрема селом Тишківці. Але сам Роман Шухевич родом зі Львова. Тут його життя розпочиналося. Тут зав'язаний останній вузлик на нитці його недовгого героїчного життя, мета якого – боротьба за Незалежну Україну.

Вибір його – це така залежність і неможливість зійти з дороги випробувань і ризиків, і, водночас, адреналін постійних небезпек, що гартують волю й характер воїна.

Хоч йому життя пропонувало інші шляхи й ставило інші вимоги. З нього б вийшов добрий бізнесмен, успішний діяч у кіно-рекламі, про що говорить фірма «Фамма», яку він організував.

Але це підприємництво було підпорядковане тому самому – підтримці боротьби за вільну Україну. Такі були політичні обставини, що спонукали до змін на краще.

І тому він – Роман Шухевич – Тарас Чупринка – генерал-хорунжий УПА.

Ворог трьох держав: Речі Посполитої, Третього Райху та СРСР. І всі його люто ненавиділи, а він воював з ними з любові до рідної України.

Він і нині залишається ворогом тих, хто досі ненавидить уже самостійну Україну й борців за її волю. Для них він фашист, нацист, колабораціоніст. Але все це неправда, бо є українська історія війни проти всіх, а особливо проти сталінської імперії, конання якої ще триває.

Для нас, українців, Роман Шухевич – народний герой. Герой України. Заслужено. Слава Україні! Героям слава!

Всиль БАБІЙ, просвітянин

НОВАЦІЇ

КАНІКУЛИ
ЗА БАЖАННЯМ

В Івано-Франківську відбулася нарада керівників загальноосвітніх навчальних закладів міста, на якій обговорили питання щодо переведення закладів освіти на самостійне ведення бухгалтерського обліку та структури навчального року й навчальних планів. Відповідне рішення сесія Івано-Франківської міської ради ухвалила 16 травня.

Заступник директора департаменту освіти і науки Наталія Микула довела до відома, що структуру навчального року і строки проведення канікул встановлюють загальноосвітні навчальні заклади за погодженням із відповідними органами управління освітою.

У 2017–2018 навчальному році загальноосвітні навчальні заклади можуть долучитися до пілотування нових Типових навчальних планів для старшої школи, проекти яких розміщено на офіційному сайті МОН, шляхом упровадження інтегрованих курсів, розробивши індивідуальні робочі навчальні плани для 10-их класів. Рішення про здійснення пілотування ухвалює педагогічна рада закладу за погодженням з батьками учнів, які навчатимуться за такими планами.

ЗМІНА

Наша молодь здатна змінювати державу. Серед молоді все більше стає людей, які переймаються не лише своєю долею, а й хвилюються за інших.

Саме такі громадяни потрібні нашій державі. У Бурштинському торговельно-економічному коледжі Київського національного торговельно-економічного університету знають, що виховати таку генерацію українців можна лише за умов органічного поєднання навчання студентів, опанування основами наук, багатством національної та духовної культури, історичних традицій.

Так, для належного формування світоглядних орієнтацій особистості, маючи спільні цілі діяльності у національно-патріотичному та духовному вихованні молоді стала співпраця коледжу з просвітянською молоддю Бурштина та духовенством Української Греко-Католицької Церкви. Саме завдяки ініціативі дяка церкви Священномученика Йосафата м. Бурштину Віталія Грицюка одним із вислідів такого процесу стала подорож рідним краєм.

14 червня студенти коледжу під керівництвом викладача історії Степана Грибіша, члени «Молодої Просвіти» Бурштину з керівником Галицького районного об'єднання ВУТ «Просвіта» Віталієм Грицюком та отцем

ДОСВІД

НАШІ
НА СТАЖУВАННІ
У ВАРШАВІ

Доценти кафедри організації та економіки фармації і технології ліків Івано-Франківського національного медичного університету Світлана Феденько та Олег Самборський пройшли стажування на кафедрі фармако-економіки Фармацевтичного відділення Варшавського медичного університету.

Поїздка стала можливою в рамках польсько-української програми стажування та розвитку медичних працівників і студентів медичних закладів з метою ознайомлення з науково-практичними, фармацевтичними та клінічними досягненнями в сфері охорони здоров'я Республіки Польща за сприяння ректора ІФНМУ, професора Миколи Рожка та першого проректора, професора Ганни Ерстенюк у співпраці з Центром міжнародних програм МОЗ України та Польської фундації лікарів медичного туризму східноєвропейських країн, інформує прес-служба ІФНМУ.

Під час стажування викладачі ІФНМУ мали можливість працювати у бібліотеці університету.

Крім того, під час стажування доценти взяли участь у підготовці до конференції «LeanOZ – Lean Management w Ochronie Zdrowia», що відбудеться 26 червня у Варшаві.

«У процесі стажування отримали безцінний досвід, який потрібно впроваджувати та використовувати в системі охорони здоров'я України, що є актуальним у період реформ сьогодення», – підсумовують Світлана Феденько та Олег Самборський.

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

ДЛЯ ПІЗНАННЯ СЕБЕ І СВІТУ

Миколою Стефанишиним розпочали спільне пізнання свого краю. Першою зупинкою в Івано-Франківську стало обласне об'єднання «Просвіта», де всіх гостинно зустрів заступник голови Михайло Січка. Саме цього вечора у місті розпочинався мистецький фестиваль «Porto Franko». На площі біля драмтеатру ім. І. Франка бурштинська молодь була приємно здивована сучасним видовищним шоу, участь у якому брали відомі митці Юрій Андрухович, Ірма Вітовська, Ростислав Держипільський та інші. Запальна музика, химери, що рухаються, текстовий послон не відпускав до завершення дійства. Це був перший пізнавальний крок нашої подорожі.

А вже наступного дня молодь прибула до Лазещини Закарпатської області. Звідси розпочинався маршрут на Говерлу. Оминувши базу «Козьмешик», група піднялася до полонини Гропа на місце ночівлі.

Тут і організували таборування, розкладання наметів, приготування вечері. Це було не складно, тому що студенти коледжу, здобуваючи фах туриста (В. Кравець), технолога з приготування їжі (В. Кизимович, Рожевич Т. М. Козак, В. Брега), ресторатора (М. Скірин, М. Па-

нас, В. Голій, Х. Бабій), мали змогу свої теоретичні знання зреалізувати в похідних умовах. Їхніми помічниками стали С. Ковалишин, І. Нога, І. Стасів, Я. Молодавець.

Перед вечерею отець Микола запросив усіх до Святої Літургії. Отак з Божою допомогою завершився черговий день подорожі.

А наступного дня нас чекала Говерла. Розпочався день спільним виконанням Гімну України, ранковою молитвою за успішне сходження та наукою духовного наставника подорожі. Потім усі рушили на вершину. Перед нами відкрилися неймовірні краєвиди. Тому селфі та фото будуть на заздрість усім.

Завершився похід на базі «Заросляк». Тут підбили підсумки та емоційно обговорили подорож. Так, зі слів Віти Голій основні її надбання – це нові друзі, духовні настанови й молитва, спільне приготування їжі на вогні. Для Михайла Скірина та інших юнаків важливим є спілкування з однодумцями, обговорення християнських цінностей, відкриття нового, здобуття досвіду з перебування в горах. А Христина Бабій говорить, що навіть отара овець під охороною собак на

полонині запам'ятається їй як окраса походу. Всі втомлені, але задоволені повернулися до Бурштину.

Такий досвід є добрим прикладом для наслідування. Тут є місце ціннісного ставлення до своєї Вітчизни, суспільства, себе, людей, культурних і духовних

надбань рідного краю, та, завдяки спільним зусиллям забезпечується гармонійний розвиток юні, їхня громадянська та соціальна активність.

Олександра ТОРБИН,
заступник директора
з навчально-виховної роботи

**БУРШТИНСЬКИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
КОЛЕДЖ КНТЕУ**

Запрошує на навчання!

«Молодший спеціаліст»
На базі 9-го класу
та диплома «кваліфікованого робітника»

Харчово-технології

Готельно-ресторанна справа

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Туризм

«Кваліфікований робітник»
На базі 9-го класу:

- Електромеханік торговельного та холодильного устаткування
- Кухар; кондитер
- Кухар; офіціант

На базі 11-го класу:

- Майстер ресторанного обслуговування
- Кухар 5-го розряду

www.btek.if.ua тел.: (03438)44-274, 45-837

АКЦІЇ

ТОЛОКИ В ДЕМ'ЯНОВОМУ ЛАЗІ

Весна для українців – час толок із благоустрою. Одним із таких місць є Меморіальний комплекс жертв комуністичних репресій в Дем'яновому лазі. Традиційними тут стали акції з висадки квітів, прибирання території, ремонту і фарбування лавок, огорожі та інших конструкцій із залученням освітянських закладів міста й області. Започаткували їх у 2008 році учні двох восьмих класів Крихівецької ЗОШ I–III. У наступні роки до них долучалися учні Української гімназії № 1, обласного фізико-технічного ліцею, гуртківці міської дитячої екологічної станції та обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, члени ГО «Патріот України», представники різних шкіл, коледжів та вишів. Цьогоріч акція розпочалась із середу березня, коли молоді висадили дубову «Алею героїв», яка поєднала могили полеглих від рук енкаведистів у 1941 році з місцем вічного спокою двох наших вояків, що загинули 2015 року на Донбасі: Тараса Шевченка та Олега Басараба.

А напередодні Великодня прибирати територію меморіального комплексу прийшли учні 6 класу Крихівецької ЗОШ Яків Дзеба, Вероніка Демчук, Олександр Каспрук, Ольга Кушнір, Софія Подвійна, Анастасія Туранська та інші разом із класним керівником Лесею Петрівною Івасенко. В другій половині травня відбулась толока з висадки квітів, вирощених гуртківцями міської дитячої екологічної станції.

А в Міжнародний день захисту дітей до Дем'янового лазу знову завітали учні 7-Б класу Крихівецької ЗОШ. Після ознайомлення з експозицією музею вони долучилися до робіт із впорядкування території меморіалу.

Працівники музею дякують всім учасникам молодіжних толок. Але справ ще багато. І важливо, аби ніхто не руйнував зроблене. Лише всі разом: молодь і ветерани, громадськість і влада зробимо нашу святиню гідною пошанування героїв.

Михайло ФРЕЙК,
завідувач МК «Дем'янів Лаз»

ПРОЩА

ДО ГАЛИЦЬКОЇ
ЧУДОТВОРНОЇ ІКОНИ

У відпустовому місці Івано-Франківської архієпархії – Крилощі відбулась проща родин до Галицької чудотворної ікони Матері Божої. Більш як тисяча прочан прийшли просити благословення для своїх найрідніших, близьких і загалом для нашої Батьківщини – України.

Розпочалися спільні моління молебнем до Пресвятої Богородиці перед чудотворною іконою. Далі віряни на подвір'ї храму Успіння Пресвятої Богородиці зустрічали преосвященного владика Йосафата Мощича, інформує прес-служба Івано-Франківської архієпархії.

Архієрей очолив Божественну Літургію, на якій йому співслужило численне духовенство на чолі з отцем-протопресвітером Ігорем Бронзовським. Роздумуючи над Божим словом у часі проповіді, владика звернув увагу присутніх на важливу роль сім'ї у формуванні здорової нації. Так, за словами Кир Йосафата, сьогодні сім'ї як ніколи потребують Божої присутності й опіки.

Участь у прощі взяли і спільноти архієпархії, зокрема «Лицарі Колумба», Івано-Франківський осередок Міжнародного рекольційного руху «Подружні зустрічі», спільнота «Рух Світло-Життя Домашня Церква».

На завершення прощі всі мали нагоду послухати християнські та патріотичні пісні у виконанні священнича тріо «Промінь милосердя». Зважаючи на прохолодну погоду, віряни зігрівались, кружляючи в колі під мелодії священнослужителів.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ

У ТІМ КРАЮ — ПУЛЬС ІСТОРІЇ

Відбулась поїздка просвітян на Верховинщину. Хоч і не вперше, але щораз пізнаєш щось нове. Дорогою милувались природою та сільськими новобудовами, що попри економічні труднощі виростають повсюди. А ось і Криворівня, яку ще називають українською Швейцарією. Це дійсно благодатна місцина. Виросли нові добротні хати, мов ті писанки, розкинулись по горбочках і пишались одна перед одною. Не тією стала Криворівня, якою була за життя Івана Франка, який часто сюди приїжджав на відпочинок і описував тяжке життя гуцулів.

Тут жили й працювали свого часу видатні діячі мистецтва, літератури. Перед війною і після тут побували Олександр Довженко, Юрій Яновський, Михайло Стельмах, Андрій Малишко, Максим Рильський, Любов Забашта, Юрій Збанацький, Ірина Вільде, Дмитро Павличко, Іван Драч, Володимир Яворівський та інші. Олесь Гончар писав: «Зачарований Криворівнею, вітаємо цю красу Карпат, що мовби зберегла на собі погляд яernih очей великих синів і

доньок нашого народу». А над швидкоплинним Черемошем на горі стоїть трьохсотлітня церква Різдва Пресвятої Богородиці, як відгомін минулих літ, яка була свідком подій, що відбувалися у селі. Вона є однією з найстаріших церков на Гуцульщині й за всі роки свого існування ні разу не була зачинена, незважаючи на зміни влади, війни, — розповів нам місцевий парох Іван Рибарук.

Після Служби Божої, в якій ми взяли участь, отець Іван розповів про цікаві факти з життя церкви, показав архівні церковні книги, де рукою Івана Франка записано, що він був хреститим татом новонародженої дитини, оповів, що під час ремонту в церкві виявили цікаві старовинні фрески.

Найбільш відомою родиною священиків у Криворівні був рід Бурчинських, Волянських, які відправляли Служби Божі понад сто років. Саме за Волянського Криворівня стала «українськими Атенами», за висловом українського етнографа Володимира Гнатюка, який, як і член «Руської трійці» Яків Головацький, були одружені на доньках криворівнянських парохів. 1910 року церкву відвідав за пастирським візитом митрополит Андрій Шептицький (тоді ще єпископ Станіславський), який написав послання «До моїх любих гуцулів». Пам'ять про цю подію увіковічена меморіальною дош-

кою. У церкві молилися Іван Франко, Михайло Грушевський, Михайло Коцюбинський, Гнат Хоткевич, Леся Українка та багато інших геніїв української культури. На початку 60-их років тут служив дияконом церковний і громадський діяч Василь Романюк — майбутній патріарх Київської і всієї Русі-України Володимир.

Просвітяни відвідали і хату-гражду, де зі щирим захопленням слухали екскурсовода Василю Зеленчук, яка показала й розповіла, як тут знімали фільм «Тіні забутих предків». А в Криворівні ще знімали кінострічку «Іван Франко», «Михайло Коцюбинський», «Олекса Довбуш», «Анничка», «Мавка», «Камінна душа», «Гуцульське весілля»...

Цікавими були і відвідини музею Івана Франка. Його відкрито 1953 року в хаті Василя Яків'юка, у якій письменник з родиною мешкав під час приїздів у Криворівню. Спочатку це була кімната-музей, а в 1960 році під музей передано весь будинок. До 1966 року в ньому завідувала Платоніда Хоткевич, дружина Гната Хоткевича. У 1985 році біля приміщення встановлено погруддя Каменяря. Тепер у ньому працює голова місцевого осередку «Просвіти» Василь Зеленчук.

А далі були відвідини музею Михайла Грушевського. Теж цікава сторінка з його життя.

Побували ми і в родинному музеї Романа Кумлика у Верховині. Три роки його немає на білому світі, а здається, що він ось-ось надійде й заграє на скрипці веселу коломийку. Тепер його справу продовжує донька Наталя. За фахом лікар, та все ж тільки тепер зрозуміла, що то значить музика в житті. У музеї знаходиться біля п'ятдесяти музичних інструментів, на яких грав батько. На більшості з них вона тільки тепер навчилася грати, і не тільки грати, а весело, дотепно примовляти до кожного. Це варто послухати: то грає трембіта, а її змінює скрипка, а тут дрімба і сопілка, ріг, а там бубен і цимбали зададут темпу.

А насамкінець голова Верховинської районної «Просвіти» Василь Нагірняк, який і організував нам поїздку, при-

гощав усіх банушем. Висловлюючи йому вдячність, просимо Криворівнянську Матір Божу, покровительку Гуцульщини, образки якої подарував нам отець Іван Рибарук, про втілення його творчих задумів.

Михайлина БОДНАР, завідувачка культурно-масової роботи обласної «Просвіти»

ПОГЛЯД

Щоб усвідомити, що відбувається з Україною і українцями сьогодні, не шкодить звернути свій погляд в радянське минуле.

Відразу скажу, що послуговавшись буду здебільшого власним життєвим досвідом.

Батьки мої в часи Польщі жили у Львові. Тоді всі українці керувалися принципом «Свій до свого — по своє». Були українцями і ми, їхні діти.

В 1944 році через варварські бомбардування Львова радянською авіацією батьки переїхали в рідне село тата Старуню. Тато став директором місцевої школи. Час від часу до школи навідувалися перевіряючи з району. Ще малим я бачив їх у нас вдома, бо батьки мусили запрошувати їх на обід. А в нашій родині був звичай, що обідали всі разом — гості, батьки і діти. Я був малим, але добре пам'ятаю, що за обідом гість розмовляв з татом по-російськи, а тато говорив по-українськи. Принципово. До школи прислали молодих вчителюк виключно зі східних і південних областей. Товонидуже швидко вивчали українську мову — «таку складну» для засвоєння частиною громадян незалежної України.

Після війни дуже швидко закривали церкви. Але в нас в родині батьки і діти щодня молилися. Така в родині була традиція. І я молюся все життя, в т. ч. в час служби при війську. Так мене виховали. В школі русифікації не було. Був у нас лише предмет «російська мова і література». Не чули ми, діти, таких звернень як «Петя, Вася, Маша» і т. ін.

Вперше я потрапив у різномовне середовище, навчаючись у технікумі фізичної культури в Станіславі з 1959 по 1961 рік. Ми, українці, розмовляли з російськомовними по-українськи й не переходили на російську. З 1961 по 1965 рік я перебував на службі у військово-морському флоті. В навчальному загоні в Севастополі все було по-російськи. Але ми, українці, розмовляли між собою рідною мо-

вою. І ніхто нас за це не карав. Хоч москвичі дивилися на нас зверхньо і косо. Після переходу на місце постійної служби ми, українці, між собою розмовляли українською. Пригадую, що було в нас кілька грузинів і вони послуговавшись лише грузинською. Командування не надавало цьому значення. Коли я готувався до вступу в інститут ще з третього року служби, то мої підручники були українськими. А зі мною готувалися ще дев'ятеро моїх товаришів, кілька російськомовних. І всі послуговавшись моїми підручниками і впродовж двох років всі вступили до вишів.

Маймо також на увазі, що в ці роки зародилося шістдесятництво, що мало значний вплив на процеси як у Львівській політехніці, так в Галичині й Україні загалом. Виходячи з багаторічного досвіду, можу стверджувати, що вже в ті роки закладалися очевидні основи громадянського суспільства майбутньої по суті української держави. Хоч відбувалося це на рівні підсвідомості.

На підтвердження сказаного зверну увагу на таке яскраве явище в історії і долі України як пісенна творчість і естрадне мистецтво. Тут відбувалося щось, на перший погляд, неймовірне й дивовижне. На укра-

відвідувачів розважав оркестр. Це було щось неймовірне. Вони талановито і яскраво виконували пісні зразка «Червоної рути» українською мовою. Відвідувачі нагороджували колектив аплодисментами. Я людина прикра, тож вирішив поцікавитися керівника оркестру, з якої нагоди вони цілий вечір тишають народ українськими піснями. І почув несподівану відповідь: «В Союзі від західного кордону до Тихого океану грають пісні з репертуару «Червоної рути» і Володимира Івасюка». При цьому зазначу, що зал був переповнений... І так щовечора. Тоді я зауважив — так виглядає, що українська пісня

АНОНС

«ПРАВОЗАХИСНИЙ ВІКЕНД» У ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

23, 24 червня в Івано-Франківську пройде фестиваль «Правозахисний вікенд», який проводить громадська організація «Євромайдан SOS».

«Євромайдан SOS», «Центр громадянських свобод» і «Молода Просвіта». Фестиваль має на меті поширити знання про права людини й заохотити якомога ширше коло осіб до громадської активності. Правозахисний вікенд складатиметься з різнопланових подій, що слідуватимуть одна за одною в різних локаціях, — від інтерактивного семінару до спільної кави з правозахисниками. До заходів приєднається колишній політв'язень Юрій Яценко, який провів у російській в'язниці 368 днів, де піддавався психологічному та фізичному тиску.

Як зазначають організатори, це чудова нагода для франківців дізнатися з перших уст відомих українських правозахисників про ситуацію з дотриманням прав людини, особливо в сучасних умовах воєнного конфлікту. Також координаторка громадської ініціативи «Євромайдан SOS» Олександра Матвійчук поділилася очікуваннями: «Наше завдання — долати розрив між суспільством та правозахисниками і залучати звичайних людей до цієї роботи».

Щодо організаційних питань звертайтеся за телефоном: (099) 3437706 (Анастасія).

УКРАЇНІЗАЦІЯ В СРСР І ЗМОСКОВЦЕННЯ В ЧАСИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Навчався на радіотехнічному факультеті Львівського політехнічного інституту. Майже всі підручники були російською мовою. Але наші викладачі укладали конспекти кожної своєї теми українською. Ці конспекти затверджували відповідні кафедри. Слід зауважити, що укладання конспектів було необхідністю. Адже в той час швидко модернізувалося виробництво, впроваджувалися нові технології. І навіть російськомовні студенти готувалися за цими конспектами й відповіді давали мовою конспекту, тобто українською. Крім того, викладачі й кафедри нашого факультету укладали термінологічні словники, котрих не існувало. Отже, бачимо яскравий приклад патріотизму інститутської еліти. Не хабарників, не корупціонерів. Ми, тодішні студенти, за екзамен, залік чи щось інше нікому не давали грошей. Хіба купували букет квітів. Такі були традиції. Так формувалася система кадрів для промисловості й науки майбутньої української держави на радіотехнічному факультеті.

інською пісенному небосхилі засяяла яскрава зірка Володимира Івасюка. Його пісні у виконанні Назарія Яремчука і кількох яскравих естрадних колективів буквально захопили ефір і не лише України, а й Союзу. Концерти за їхньою участю відбувалися за аншлагами. Пісні з їхнього репертуару наспівували діти, молодь, дорослі. Надзвичайно популярним був колектив «Тріо Мареничів».

Для належного сприйняття й усвідомлення цього феномену я назвав би його мистецьким вибухом. Для підтвердження розповіді про випадок, що стався зі мною і моїм товаришем Борисом 1972 року. Ми виїхали у від'їзді до Куйбишева — міста на Волзі (тепер це Самара). За всі часи це місто вважалося чи не серцем Московії. На підприємстві, куди ми прибули, нам вдалося ще якось пообідати. Але до вечора ми добре зголодніли, не маючи іншої можливості поживитися (в тамтешніх магазинах полиці були фактично порожні). Тож ми вирішили похверяти в ресторани готелю, де жили. На естраді цілий вечір

під командуванням Володимира Івасюка окупувала весь Союз. І цю мистецьку окупацію компартія і її спецслужби терпіли до 1979 року і вбили його. Можна пояснити мотиви радянських спецслужб, котрі не «розкрили цю справу» впродовж 12 років. Але і за 26 років незалежності вона не розкрита.

Після цієї трагедії хвиля українізації пішла на спад. Стараннями шістдесятників і Руху та всенародною підтримки України це спромоглася здобути незалежність. Проте після загибелі Володимира Івасюка почалася окупація голів українців московською попсою, кінематографом, телебаченням, радіо, пресою... Була створена державна машина тотального змосковщення. І триває вона досі.

Після формального здобуття незалежності збереглася радянська влада на чолі з комуністами, що поділили цю владу з патріотами своїх кишень. Окремі виянкти не мали жодного впливу на розвиток подій. Замість будови української України перейшли до тотального змосковщення. Українські підприємства і всю економіку успішної радян-

ської України прихватизував і знищив тінювий московський капітал. Це не була помилка, а був курс п'ятої колони Москви на дискредитацію незалежності. Непроведення виборів після референдуму 1 грудня 1991 року означало похорон європейського вибору і самої державної незалежності.

А як мало бути? Українська ідея, що розвивалася століттями, мала втілитися в план побудови успішної держави. Цей план як проект законів у всіх сферах державного будівництва був готовий. Але Верховна Рада, обрана 1990 року, не бажала його втілення. Не бажав цього і новообраний Президент, який ще бувши головою цієї ради розпорядився передати до Москви заощадження українців в «Ощадбанку». Першими його кроками на посаді було ініціювання створення СНД, надання Криму російської автономії — там відразу президентом був обраний громадянин Москви Мешков — так він позиціонував себе сам. Президент уже 1992 року відсторонив з посади патріота — міністра оборони Костянтина Морозова за його дії, спрямовані на розбудову українських за суттю збройних сил. Це була антиукраїнська політика. Аналогічним і ще більш агресивним був курс наступного Президента. Лише за часів В. Ющенка зажевріла надія на зміни. Але і ця надія розвіялась, як ранковий туман. Нехай пробачать мені за узагальнення ті, хто щиро працював для України. Таких було дуже багато. І сьогодні вони є золотим фондом і надією України.

В наші дні кожен українець і українка, та всі ми разом, відкиньмо все московсько-окупаційне: товари в магазинах (здайте «свій до свого — по своє»), смертельно небезпечну інформаційну продукцію ЗМІ, поверніть собі українські імена, та, зрештою, створім нестерпну ситуацію для буденної корупції. Молимося за Україну і вірмо, що вона буде, поки ми цього хочемо.

Богдан БЕРЕЗІЦЬКИЙ, голова Надвірнянського районного об'єднання «Просвіта»

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківське міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро і щиро вітає архітектора і будівничого, лауреата Державної премії України в галузі архітектури, культурно-просвітницького громадського діяча, патріота

Григорія БУДЗИКА

зі славним ювілеєм – 80-річчям народження! Прийміть слова щирої вдячності за Вашу працю розуму й серця, спрямовану на формування Української держави, активну життєву позицію і діяльність зі створення надійної духовної та інтелектуальної основи розвитку суспільства та особистості.

Свою багаторічну творчу працю на ниві архітектури і будівництва, створення прекрасних храмів, діяльною участю у важливих громадсько-політичних заходах, багатогранною діяльністю на царині «Просвіти», своєю людською щедрістю Ви зробили й робите значний особистий внесок у процеси духовного відродження України.

Щиро бажаємо Вам здоров'я міцного, творчої наснаги, доброї долі, щастя родинного та багатьох благословенних літ!

З роси і води!..

З повагою

голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, професор, академік Василь БОЙКО, відповідальний секретар Наталія СИНІЦЯ

***

Колективи обласної та міської «Просвіти», просвітяни краю щиро вітають з днем народження відповідального секретаря та в. о. голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Михайла СІЧКУ.

Бажаємо вдалих проектів та ідей, Акцій успішних на благо країни, Відданих друзів, потрібних людей У справах щоденних, у мріях невпинних.

Нехай вберігає від смутку й тривоги Любов найдорожчих й молитва свята І стелиться вгору життєва дорога На довгі, багаті, щасливі літа!

З роси і води!..

***

Сьогодні виповнюється 60 років заслуженому лісівникові України, кандидату сільськогосподарських наук, голові президії Івано-Франківської обласної ради Українського товариства мисливців та рибалок, генеральному директору «Спеціалізованого лісомисливського науково-дослідного, природно-заповідного господарства «Чорний ліс»

Михайлу Миколайовичу ЛУЦАКУ.

Михайла Миколайовича Луцка у виробничому, науковому та викладацькому середовищі й громадському житті знають як провідного фахівця у своїй галузі. А ще – як високоперевреного керівника, менеджера, організатора, науковця, вдумливого педагога, доброзичливу, комунікабельну, справедливую, інтелектуальну у спілкуванні з колегами й підлеглими людину.

Він працював у Івано-Франківській філії УкрНДІЛГА і вчився у Львівському лісотехнічному інституті. Потім працював на Івано-Франківському лісокомбінаті, в Івано-Франківській обласній організації УТМР. Згодом був Івано-Франківський військовий лісгосп і знову – УТМР. У 1997 році Михайла Миколайовича обрали головою Івано-Франківської обласної ради УТМР, де працює дотепер.

А ще після здобуття освіти на юридичному факультеті ПНУ ім. В. Стефаніка викладає у цьому ж виші.

В 1999 році Михайло Миколайович засновує перше в Україні недержавне «Спеціалізоване лісомисливське науково-дослідне природно-заповідне господарство «Чорний ліс» і стає його керівником. Багато пише, є автором і співавтором близько півсотні наукових та науково-популярних праць.

За багаторічну плідну працю М. М. Луцка нагороджений багатьма відзнаками й почесними званнями, серед них – «Заслужений лісівник України», медаль «За заслуги перед Прикарпаттям», медаль преподобних Іова і Феодосія Манявських УПЦ КП, відзнака Українського козацтва «За розбудову України», орден Українського козацтва «Хрест з мечами» та інші.

Колектив Івано-Франківської обласної організації УТМР, господарства «Чорний ліс», науковці УкрНДІГірліс, викладачі НЛТУУ, колеги, друзі щиро здоровлять Михайла Миколайовича зі славним ювілеєм і бажують міцного здоров'я, добробуту й родинного затишку, сил і наснаги, професійної інтуїції, успіхів у нових починаннях, виробничих і наукових звершень на славу Української справи.

Хай доля всміхається щасливими днями, а добрі діла відгукнуться в серцях людей повагою і вдячністю.

Многих Господом благословенних літ.

З роси і води, ювіляре!

ЛІТБЕЗ

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

Чи не щодня ми стикаємося з запитаннями: яку книжку прочитати і де відпочити? Куди піти вчитися і яка професія найпотрібніша? Що нового в науці й техніці? Знайти відповіді на ці та багато інших запитань можна в книжках, Інтернеті і, звичайно, в періодичних виданнях.

З метою їхньої популяризації обласна бібліотека для юнацтва, зсилаючись на запити й побажання читачів, організувала прес-калейдоскоп «Цікаві новинки з журнальної сторінки», який знайомить читачів з журнальним мегаполісом бібліотеки. Проведено моніторинг популярності.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

МЕЛОДІЯ ЛІРИЧОГО ВАЛЬСУ

Серед працівників освіти Коломиїщини, які пишуть вірші, творчою наснагою наділена і вчителька української мови та літератури міської школи № 2, просвітянка Анеля Ремша, уродженка Житомирщини, авторка двох поетичних збірок. Перша називається «Дзвони рос». А ось у коєвському видавництві «Писаний камінь» побачила світ її друга книжка лірики «Вальс для осіннього листя».

У передмові письменник Мирослав Лазарук пише: «Анеля Ремша має своє коло тем. Це барви осені, закоханість у квіткову стихію, втрачені, але не забуті почуття, бажання зіллятися з доколишнім світом, знайти у ньому своє доколишне доповнення, продовження, заспокоєння».

На ліричній хвилі відбулася презентація нової збірки в міській бібліотеці № 1 для дорослих. Вела її з бібліо-

текарями Ольгою Гнатюк і Світланою Березюк заслужений працівник культури, завідувачка Любов Ковтуник. Висловили свої враження від творів поет Василь Рябий, літератори Галина Никируй, Анатолій Осадчий, Василь Михайлищук, Микола Гаєвий, Іван Війтенко, художник і поет Василь Андрушко.

Вірші Анелі Ремші зачарували присутніх, зокрема студентів індустріально-педагогічного технікуму, створювали ліричний настрій. Поетеса випромінювала радість зустрічі з шанувальниками красномовного слова.

Ії голос схвильовано бринів: Я дякую тобі за кожний день і мить, За тепле сонце у твоїх долонях. Як жаль, що мить – це тільки мить. Ії не втримаєш ні на яких припонах.

Володимир ФРАНКЕВИЧ, лауреат премії імені Тараса Мельничука

ФЕСТИВАЛІ

ДЗВОНИ З ЯСНОЇ ГОРИ

ВІДБУВСЯ ФЕСТИВАЛЬ КАРИЛЬЙОННОГО МИСТЕЦТВА

Звуки дзвонів линули з Ясної гори у Гошеві. Класичні твори й українські мотиви зазвучали по-новому, адже виконували їх на унікальному інструменті – карильйоні.

Карильйон – це механічний музичний інструмент, який приводить у рух дзвони. Киянка Ірина Рябчун грає на ньому вже понад 10 років. Музикантка розповідає: «Абсолютно унікальний інструмент, який не належить до жодної з конкретних груп інструментів. В нього є і від ударних, в нього є трошки від органу, в нього є трошки від звучання хору».

Анна Кашпицька на фестиваль приїхала з пересувним карильйоном із сусідньої Польщі. Демонстрували

можливості пересувного карильйона, граючи на ньому, і творці пересувного інструмента – брати Ботвінки. Він має дуже широкий спектр звучання.

Своєю чергою, співзасновник карильйонного мистецтва в Україні Сергій Ботвінко говорить: «Це наш власний пересувний карильйон. Він має 50 дзвонів і клавіатуру на 50 клавіш, за кількістю дзвонів, 4 октави».

Окрасою фестивалю став спільний виступ із Національним президентським оркестром. Популяризувати карильйонне мистецтво на Прикарпатті планують і надалі, запевняють організатори. Зокрема, планують навчати дітей гри на цьому інструменті.

ЗНАЙ НАШИХ!

ДОБІГАВСЯ...

17–18 червня в столиці відбувся відкритий чемпіонат міста Києва з легкої атлетики. Успішно виступив іванофранківець Василь Кричун, який став шестиразовим чемпіоном міста, вигравши біг на 200, 400, 800, 1500, 5000 м та спортивну ходьбу на 5 км. У підсумку Василь Кричун уже 64 рази ставав чемпіоном міста Києва.

Н. К.

ДО ПЕРВНІВ

НАРОД СКАЖЕ, ЯК ЗАВ'ЯЖЕ

ПРО КОЗАЦЬКІ ВДАЧУ ТА ЗВИЧАЇ
Щирий козак ззаду не нападає.
Зроду-віку козак не був і не буде катом.
Лежачого не б'ють.
Козак не боїться ні тучі, ні грому.
Козак не боїться ні хмари,
ні чвари, ні чортової кари.
Козак журби не знає.
Козак з біди не заплаче.
Терпи, хлопче, козаком будеш.
Терпи, козаче, горе – будеш пити мед.

ДО МЕДАЛЕЙ

Терпи козак, отаманом будеш.
То не козак, що отаманом не думає бути.
Козак з бідою – як риба з водою.
Звання козацьке, а життя собацьке.
Життя собаче, зате слава козака.
Добрий козак баче, де отаман скаче.
Козак живе не тим, що є,
а тим, що буде.
Хліб та вода – то козацька їда.
На козаку й рогажа пригожа.
Хто любить піч, тому ворог Січ.
За честь голова гине.
Доки шабля в руці, то ще не вмерла козацька мати.
За рідний край – хоч помирай.
Місяць – козацьке сонце.
Не все ж то козак, що списа має.
Зовсім козак, та чуб не так.

За результатами опитування періодичні видання обласної бібліотеки для юнацтва задовольняють інформаційні потреби користувачів і допомагають у навчанні, самоосвіті й культурному дозвіллі.

Н. К.

ВАРТО ЗНАТИ І ПАМ'ЯТАТИ

ФІЛЬТРУЙ ТЕЛЕКАНАЛ

Коли дивитесь усілякі дискусії, шоу, фільми, маєте знати і пам'ятати, кому належить той чи інший телеканал. Бо в упаковці привабливого шоу, непримиренної дискусії чи якогось бойовика нам, можливо, підсунуть антиукраїнський за духом та ідейною спрямованістю продукт. Отож завжди фільтруй телевизор.

КОМУ НАЛЕЖАЄ УКРАЇНСЬКІ ЗМІ «НОВИЙ КАНАЛ»

«Новий канал» входить до холдингу «StarLightMedia» Віктора Пінчука. До холдингу олігарха також входять телеканали: «СТБ», «ІСТV», музичні канали «М1» та «М2», а також «QTV».

«ПЕРШИЙ»

Сьогодні на базі «Першого національного» створено Суспільне мовлення. Передбачається, що політики не будуть втручатися в роботу телекомпанії.

ТЕЛЕКАНАЛ «24»

24-ий телеканал входить до холдингу «Радіокомпанія Люкс» дружини мера Львова Катерини Кіт-Садової.

«112 УКРАЇНА»

«112 канал» запустився в Україні напередодні Революції гідності. Тоді його інвестором називали Віталія Захарченка – міністра внутрішніх справ часів Януковича. Зараз офіційним власником каналу є Андрій Подшипков – соратник народного депутата Сергія Капліна, який веде програму на «112-му».

«1+1»

«Плюси» – флагманський актив медіахолдингу олігарха Ігоря Коломойського. Крім того, в «1+1 Media» входять телеканали: «2+2», «TET», «Плюс Плюс», «1+1 International», жіночий телеканал «Bigudi», телеканал інформаційного агентства УНІАН та «Ukraine Today» – телеканал, який здійснює трансляцію на інші країни.

«5 КАНАЛ»

Президент Петро Порошенко відразу після інавгурації в 2014 році заявив, що продавати «5 Канал» не буде.

ЗМІ позиціонує себе як канал новин.

«ІНТЕР»

Телеканал «Інтер» входить у холдинг Фірташа-Львовича і є його базовим активом. Крім нього, в групу входить низка інших телеканалів: «НТН», «Мега», «К1», «K2», «Ентер Фільм» та «Піксель».

«УКРАЇНА»

Телеканал «Україна» входить у холдинг Ріната Ахметова. Крім нього, Ахметову належать: «НЛО ТВ», «Індіго», «Ескулап ТВ» та спортивні телеканали «Футбол 1» та «Футбол 2».

NEWS ONE

Почав мовлення 10 листопада 2014 року.

У кінці 2015 – на початку 2016 років за популярністю посів третє місце серед інформаційних каналів України.

Заснував його нардеп Вадим Рабінович і нібито продав нардепу від Опоблоку Євгену Мураєву. Як заявив останній, канал фінансується з реклами і власних коштів. А ще запевняє, що В. Рабінович не має до нього жодного відношення. Хоч, як можна бачити щодня, з телеканалу не зникає.

Отож коли дивимось ту чи іншу передачу, пам'ятаймо, хто її нам пропонує.

Н. К.

ВТРАТИ

Івано-Франківське обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка висловлюють щире співчуття членові Правління міської «Просвіти» Миколі Кардашуку та рідним з причини смертю рідного брата Михайла. Хай наше співчуття полегшить біль непоправної втрати.
С. ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, В. БОЙКО, Н. СИНІЦЯ, Б. ВІВЧАР, просвітяни міста й області